

Af Rita Crone

Årets Rødløg

Første gang, hun så ham, var i en Irma på Nørrebro. Hun var fuldstændig gennemblødt af den tunge regn, hun rystede sig som en hund og gik på jagt efter peanutbutter og kaffe. Hun stødte på ham for første gang nede i grøntsagsafdelingen. Han var en yderst mærkværdig lille mand, gammel, med langt sølvgråt hår og buskede øjenbryn, han var klædt i en lyserød skjorte med små brune blomster og et par meget slidte mørkeblå overalls. Han var ikke meget højere end hendes femårige nevø. Han købte alt for mange rødløg, i hvert fald fem net. Ikke fordi hun holdt øje med ham... eller noget. Hun var bare så heldig, at hun fik lov til at stå bagved ham i den alt for lange kø. Det regnede stadigvæk, da hun kom udenfor. Manden stod derude, lige foran butikkens indgang, ved siden af et skilt, der lovede vin til halv pris. Han havde hænderne på ryggen og hovedet på skrå. Og det var mærkeligt, for det så nærmest ud som om regnen undgik ham, som om et usynligt skjold passede på ham. Han blev stående, selvom det silede ned, stod han bare der og kiggede på juledekorationerne (der stadig ikke var blevet taget ned, selvom de var langt inde i januar) i tøjbutikken på den anden side af gaden.

Januar gik, og februar kom. Hun så den lille mand igen dagen inden hendes forældres sølvbryllup. Denne gang så hun ham i bussen. Hun tog næsten aldrig bussen, hun cyklede altid på sin mørkegrønne Raleigh, men den mørkegrønne Raleigh var punkteret, og det var for koldt og sjæppet til, at hun gad at gå. Han havde næsten det samme tøj på, som første gang hun havde set ham. Hans lange hår var sat op i en hestehale, og han havde et stort brunt uldhalstørklæde på. Over skulderen havde han et hvidt- og grønt stribet net, fyldt med rødløg. Bussen var propfyldt, så hun blev nødt til at sætte sig over for ham. Der sad et stykke gammelt tyggegummi på væggen lige over hans hoved. Hans fødder kunne ikke nå jorden, så han sad og dinglede med benene. Han lagde hovedet på skrå og kiggede indgående på hende. Han rømmede sig. "Nu går solen ned," sagde han alvorligt, som om det gav nogen som helst form for mening. Hans stemme var dyb og kradsende, det lød, som om det gjorde ondt, hver gang han sagde noget. Hun nikkede og stod af på det næste stop, selvom hun egentlig først skulle af nogle stop senere.

Næste gang, hun så den lille mand, var på Rådhuspladsen. Det var i starten af marts, det havde været et par uger siden, hun havde set ham i bussen. Hun havde været hjemme hos Klampen og Piloten. Hun var småfuld og i højt humør, hun gik og nynnede "Dream A Little Dream Of Me". Det var mørkt, og hun ville nok ikke kunnet have genkendt ham, hvis det ikke havde været for lugten af løg. Han havde en kæmpestor, hullet, brun uldjakke på, den gik ned til hans ankler, og han havde trukket hættten så langt ned i hovedet, at man ikke kunne se hans ansigt. Lige pludselig trak han hættten ned, og hans stikkende blå øjne så direkte ind i hendes trætte mørke. "Fugleunger pipper og blomster sprænger ud, men du er endnu ikke sprunget ud, du er stadig en lille blomsterknop." Mandens skrattende stemme mindede hende om et rivejern. "Nej, jeg er bare allerede visnet," sagde hun smilende. "Ja, det er det, du tror, men tro nu *mine* ord," svarerede manden, og med de ord trak han hættten ned i ansigtet igen og forsatte over pladsen. I hendes cykelkurv lå en lille erantis og strålede.

April var usædvanlig kold det år, det var tåget og fugtigt. Hun skuttede sig og gravede hænderne helt ned i lommerne på den store vinterjakke. Hun havde aftalt med Klampen, at de skulle mødes og drikke en kop kaffe på en lille café, der lå lige ved siden af Klampen og Pilotens lejlighed. Hun var kommet lidt for tidligt, og mens hun stod og ventede ved indgangen, kom den lille mand forbi. Han stillede sig hen ved siden af hende, han havde et halvspist rødløg i venstre hånd. "Kirsebær er bedst i januar, hvis du spørger mig," sagde han. "Men der er da ikke kirsebær i januar, er der?" spurgte hun forvirret. "Jo, de er uden tvivl bedst i januar," hans rustne stemme lød selvsikker. "Uden tvivl," han nikkede lidt for sig selv. Hun lukkede øjnene og rystede på hovedet, og hun åbnede dem igen, var han væk. Klampen kom ikke ret længe efter, det sorte hår stod ud til alle sider, hans blå øjne strålede, og han stønnende og prustende. "Nu skal du bare høre," råbte han lykkeligt, "det er endeligt sket!"

Skoven i maj er fyldt med anemoner. Skovbunden er dækket af små, hvide skønheder. Hun tog altid i skoven i maj for at plukke en buket. Hun lægger sine sko og sin jakke under det store egetræ i det vestlige hjørne af skoven og så går hun ud og plukker. Der år var ikke anderledes, hun lagde sko og jakke under det store egetræ i det vestlige hjørne af skoven. Hun gik ind imellem de høje træer, en blanding af bøgetræer, asketræer og egetræer. Hun kom længere og længere ind i skoven, mens hun plukkede blomsterne. Og pludselig kom hun til en lysning, midt i lysningen stod den lille mand. Han hoppede og dansede, lavede

små mærkelige spjæt, nynnede og lo. Rundt omkring ham stod flokke af kronhjorte, både hanner og hunner. Over hovederne på hjortene fløj hundredvis, hvis ikke tusindvis af sommerfugle, alle farver og størrelser. Sommerfuglene fløj langsomt over mod manden. De omringede ham og begyndte at flyve hurtigere og hurtigere. Flere og flere sommerfugle kom til, og til sidst kunne man slet ikke se den lille mand. En enkel sommerfugl forlod flokken, den var lille, og det måtte være... men det kunne det da ikke, det var alt for tidligt... men nej, det måtte simpelthen være en blåhale. Normalt ser man ikke blåhaler før langt inde i juli, og det var kun starten af maj. Den lille sommerfugl satte sig på en af de anemoner hun holdt i hænderne. Blomsten blev øjeblikkeligt kongeblå. Hun tabte næsten blomsterne af ren forskrækkelse. Sommerfuglene fløj langsommere og langsommere. De holdt op med at flyve rundt og til sidst spredte de sig, de fløj hver til sit, kun den lille blåhale sad tilbage. Da hun kiggede op igen, var den lille mand væk. Hjortene delte sig op i mindre grupper og trak sig ind i skoven, blåhalen lettede sine vinger og fløj mod vest, mod egetræet, som måske var dens hjem. Til sidst stod hun tilbage med ikke andet bevis på begivenhederne end den kongeblå anemone, der langsomt forsvandt mellem hænderne på hende.

Hun havde frygteligt travlt den eftermiddag. Hun hjulede afsted på den mørkegrønne Raleigh, ned ad Øster Voldgade, skarpt til højre ved indgangen til Botanisk Have, ned ad Gothersgade, til venstre op ad Søtorvet, henover Dronning Louises Bro. Men midt på Dronning Louises Bro så hun noget. Hun stak armen i vejret, bremsede hårdt i og stod af cyklen. Den lille mand havde sine overalls og den lyserøde skjorte på. Og en gigantisk, græsgrøn solhat med små orange romber på. Han havde fået overskæg, siden hun havde set ham sidst. Hun gik hen til ham og prikkede ham på skulderen, han vendte sig og slog armene ud. "Åh, goddag, goddag. Vejret er godt hva'? Juni, det er en dejlig måned. Se solen! Den skinner så smukt," vrøvlede den lille mand. Hun nikkede lydløst. Juni er en dejlig måned, ikke varmt, men heller ikke koldt, solen skinner, men den brænder ikke. Hun trykkede åndsfraværende på den mørkegrønne Raleighs håndbremse. "Nåh, men jeg skal videre, Kluden finder jo ikke sig selv," fortsatte den lille mand. "Vi ses, min ven!" Han drejede om på hælene og forsvandt ind i mylderet.

Sammen med Piloten og Klampen havde hun lånt et lille sommerhus ved Vestkysten. Huset hed Per Knold og var det mest bedårende lille hus. Det havde det fineste stråtag, og loftet var så lavt, at Piloten blev nødt til at bukke sig, hvis han ville være i underetagen. De havde

lånt det af en ven fra gymnasietiden. Klampen og Piloten fik Vestværelset med udsigt over heden, og hun fik Østværelset med udsigt mod skoven. Vesterhavet er et af de bedste steder at bade, hvis bare man kender det, altså. Havet er lumsk og selvom, der er lavvande, skal man ikke gå ud, for lige pludselig kommer tidevandet, og så kan man ikke nå ind til stranden før vandet har overhaler en, også drukner man. Det lærte de af en tilfældig kvinde nede på stranden. Klampen havde taget sin 50'erne badedragt på, der egentlig var beregnet til kvinder, men "Hva' fa'en betyder det i det store hele? Vi ryger jo alligevel i Helvede alle sammen," som Klampen så smukt udtrykte det. Piloten havde sine badebukser med små gravhunde i forskellige farver på. Og solen skinnede, vandet var vådt, klitterne var majestætiske, og den lille mand var der. Den lille mand sad lige der, under en solgul parasol med alt det sædvanlige tøj på. Ikke noget badetøj, men overalls og skjorte. Han vinkede til hende, og hun vinkede tilbage. Klampen faldt i søvn, som sædvanlig, og Piloten lå og læste Keats for ham, uvidende om Klampens uopmærksomhed. Hun forlod dem ubemærket, gik over til den lille mand og satte sig ned ved siden af ham. "Hvem er en mand, der ikke selv ved, hvem han er?" spurgte den lille mand hende. Hun trak på skuldrene og svarede, at det vidste hun ikke. Han nikkede langsomt. "Det ved jeg heller ikke selv, det er derfor jeg spørger," sagde han. Hun sad der lidt længere, indtil hun sagde farvel og gik tilbage til Klampen og Piloten, der stadig ikke havde opdaget, at Klampen sov.

Det var en varm og usædvanlig smuk dag i slutningen af august. Hun lå på græsset i Kongens Have sammen med Klampen og Piloten. Den mørkegrønne Raleigh var skødesløst smidt op ad Pilotens ramponerede kassecykel. Klampen havde taget sin gamle højtaler med, og George Harrisons "Isn't It A Pity" spillede højlydt ud af den. Piloten grinede højlydt af noget Klampen sagde. Et par små børn løb rundt og spillede bold. En gruppe småfulde teenagere råbte og dansede. Hun kneb øjnene hårdt i, hun åbnede dem og lukkede dem så igen lettere. Bag sine øjenlåg så hun bare farven rød. Lydene var højere, når hun lukkede øjnene. Lydene skiftedes til at stå ud af kakofonien. Først Klampens tunge åndedræt, så et skingrende "Fuck dig, Ragnhild!", så lidt babygråd. Og fodtrin, fodtrin der var direkte på vej mod hende. Hun satte sig op i et ryk og så sig omkring. Hendes næsebor vibrerede, som om hun var et rovdyr på jagt. Hun vendte sig om og rejste sig op. Sangen skiftede til "Space Oddity" af David Bowie. Den lille mand havde en lille kurv med rødøl i hånden. Der var gået hul på knæet i hans overalls. "Kom Rødhætte, vi skal over til bedstemor," sagde han. Hun

vendte sig om og så på Klampen og Piloten, de var faldet i søvn på græsset. Piloten brugte sin sweater som hovedpude, og Klampen lå på ryggen med hænderne under hovedet. "Okay," nikkede hun. Den lille mand førte hende ud af Kongens Have, og ind mod Indre By. De gik forbi Rundetårn og ned ad nogle små, snørklede gader. De stoppede foran et graffitimaleri af en gammel kvinde. Den lille mand satte sig foran maleriet. Han fandt rødløgene frem og tog en bid af et af dem. Han klappede fortovet ved siden af sig. Hun satte sig tøvende ned ved siden af ham. "Nårh ja, jeg havde næsten glemt at introducere dig til Bedstemor," smilede den lille mand. Hun nikkede stift op mod maleriet. Han bød hende et af rødløgene, hun tog imod det, men spiste ikke af det. De sad der i, hvad føltes som flere timer, de talte om løst og fast og sommerfugle. Da hun til sidst gik tilbage til Kongens Have, var solen ikke gået længere ned, og børnene legede stadig. Ingenting havde ændret sig siden hun havde forladt parken. Hun lagde sig ned ved siden af Piloten og faldt lige så stille i søvn. T. Rex's "Cosmic Dancer" spillede i baggrunden.

Hovedbiblioteket i Krystalgade var et forunderligt sted. Hun satte sig tit derind for at skrive lidt, (lige på det tidspunkt var hun i gang med sin historie om "swabitterne"). Den september havde hun været der flere gange om ugen, Klampen var i Sydkorea med sit arbejde, og Piloten havde fået tildelt en stor sag, som han var blevet helt opslugt af. Bøgerne på Hovedbiblioteket var ikke særligt gode, men det var heller ikke på grund af bøgerne, at hun satte sig derind. Det var på grund af samtalerne. Når folk taler i telefon, glemmer de ofte, at andre kan høre dem, så de taler fuldstændig uhæmmet om alt. Eller også, hvis de ikke taler i telefon, sidder de og nynner, eller griner, eller taler til dem selv. En ung mand med huller i skoene og svenskerhår lyttede til "While My Guitar Gently Weeps" og talte med sig selv om Karl Marx og Søren Kierkegaard. En ældre herre læste en tyk bog, som hun ikke kunne se titlen på. En teenagepige med for meget makeup talte højlydt med en veninde om en uretfærdig karakter og Jonas fra 2. g. En mand med en uldsweater og halvmåneformede briller sad over for hende og læste "The Complete Poems" af Emily Dickinson. Alt åndede fred og ro. Og så kom den lille mand. Han havde en festkjole fra 1800-tallet på, og det sølvgrå hår var sat op i en elegant knude, han bar rundt på en kæmpe højtaler uden ledning, den måtte være styret af Bluetooth. Han stillede sig op på et bord og satte "The Look" med Roxette på. Han begyndte at danse på samme måde som dengang ude i skoven. Han hoppede og spjættede med arme og ben, der var flere tidspunkter, hvor

han næsten snublede i den alt for lange kjole. Teenagepigen tabte sin telefon af bar forbløffelse, den gamle mand lo frygtelig højt, og svenskerhåret så bare på den lille mand med sine rødsprængte øjne. Sweater og briller lagde ikke engang mærke til det, han sad med ryggen til og var åbenbart døv. Da sangen var slut, gik den lille mand ned fra bordet, tog sin højttaler og forlod biblioteket. Den lille forsamling mennesker sad tilbage i en akavet stilhed.

Piloten havde plaget hende i flere uger. Han syntes, det var for sørgeligt at tage på museum selv, og Klampen var taget direkte fra Sydkorea, til Tunesien, til Belgien, hvor han var nu. Der var en Scherfig-udstilling på Nivågård Malerisamling hele oktober måned. Piloten elskede Scherfig, hans værelse var overklistret med Scherfig-plakater, hans bogreoler var fyldt med bøger af Scherfig og om Scherfig, han havde endda flere Scherfig t-shirts. Til sidst gav hun efter, og de aftalte at tage derop den næste lørdag. De tog toget derop og hele vejen. Og da de kom derop, kunne Piloten slet ikke styre sig, han forsvandt hurtigt fra hende, på jagt efter et eller andet særligt maleri. Hun satte sig udmattet ned i en laset lænestol og sendte ham en sms, for at spørge ham, hvor han var. Hun lukkede øjnene, indtil en rusten stemme afbrød hendes drømmeagtige tanker. "Hvor er din rødhårede ven henne?" Hun åbnede det ene øje på klem. Hvordan vidste han, at hun var her med Piloten? "Det ved jeg ikke," sagde hun, mens hun trak på skuldrene. "Ingen balkjole i dag, eller hvad?" spurgte hun ham spøgende. Han lo hakkende. "Nej, nej, ikke i dag," sagde han. Hans blå øjne glitrede. Han satte sig i lænestolen overfor hendes. "Hvordan går det egentligt med dig?" spurgte han. Hun trak på skuldrene igen. "Tja, det går vel meget godt?" sagde hun, det lød næsten som et spørgsmål. "Det var godt. Men husk nu, hvis det en dag brænder på, så kan man altid finde lykken på bunden af en pakke pebermyntepastiller," sagde han, mens han rakte hende en pakke pebermyntepastiller. "Tak," sagde hun tøvende. "Skulle det være en anden gang. Røde er for resten derinde," svarede han, med et nik imod et tilstødende lokale. Og med de ord forlod han hende og gik i den modsatte retning af, hvor Piloten skulle være. Hun rejste sig op ikke så længe efter, og rigtigt nok, Piloten stod midt i nabolokalet, i fuld gang med en eller anden latterlig diskussion om Scherfig, hans modpart var en ældre dame, der tydeligvis ikke vidste, hvad hun havde rodet sig ud i. Hun skyndte sig hen for at redde damen og dennes ære. Med en pakke pebermyntepastiller i lommen.

Katten var det mærkeligst udseende dyr, hun havde mødt i sit liv. Den var kæmpestor, dens pels havde en mørk rustrød farve, pelsen var ligesom en gulvskrubbe, strid og strittende. Dens øjne var gule med chokoladebrune ringe. Hun havde fundet den midt på en villavej, hvor den lå på ryggen med benene i vejret og slangede sig, selvom det var midt i november måned og mildest talt frysende. Da katten fik øje på hende, rejste den sig op og gik hen imod hende, da den havde passeret hende, vendte den sig om og viftede halen, som for at sige, "Kom med." Hun fulgte efter den, og den førte hende længere og længere op ad gaden, indtil den stoppede foran nr. 97. Den mjavede utålmodigt af hende, som for at skynde på hende. Hun trykkede på den lille brune ringeklokke. Det var den lille mand, der åbnede døren. "Åh, Kluden. Er det nu dig igen?" spurgte han irriteret katten, der bare mjavede og snoede sig forbi ham ind i huset. "Og hvad med dig? Vil du med ind?" spurgte han hende i et meget venligere tonefald. Hun nikkede stumt. Han gik ind i huset, og hun fulgte efter ham. Huset var lige så specielt som manden. Væggene var lysebrune. Der stod stabler af bøger over det hele, og oven på de fleste af dem stod en globus. En af væggene var et stort, brunt verdenskort. En anden væg var en stor sommerfuglesamling, der måtte være mindst et eksemplar af hver eneste sommerfugleart i Danmark. Sommerfuglene var det eneste der ikke var brunt. Alt andet, væggene, dørene, stolene, bordet, sofaen, bøgerne, verdenskortet, puderne, gardinerne, bogreolerne, globusserne, var brunt. Den lille mand lavede to kopper brun te i to store brune tekopper. De drak teen i tavshed. Lige pludselig bevægede en af sommerfuglene sig. Den fløj tværs over lokalet og landede på kanten af hendes tekop. Det var blåhalen fra skoven! Hun var helt sikker. Hun blev i huset det meste af dagen. Hun og den lille mand talte om næsten alt, om bøgerne i bogreolerne, om katten, der gik sine egne veje, men kom hjem for at spise, om verdenskortet med de små brune tegnestifter der markerede alle de steder, den lille mand havde været, om forskellige slags te, om hvorfor alting var brunt og om sommerfuglene. Da hun til sidst gik hjem, følte hun, at hun lige havde været ude og svømme, den samme form for altoverdøvende, men behagelig træthed.

Hun så ham igen lillejuleaften i kirken. Hun havde været til gudstjeneste med Piloten. Det var Pilotens eneste juletradition, Piloten gik altid i kirke lillejuleaften og sådan var det! "Så har jeg lidt opsparat karma på kontoen..." sagde han altid. Normalt gik Klampen med ham, men han var i Østrig, og sad fast på grund af de voldsomme snestorme, han havde siddet

fast i flere uger. Den lille mand sad på den anden side af midtergangen, et par rækker foran hende. Efter gudstjenesten gik hun over til den lille mand. Folk bevægede sig i en strøm mod hende, for at komme hen til udgangen. Hun kæmpede sig forbi dem, og satte sig ned ved siden af den lille mand. "Glædelig jul," smilede hun. Den lille mand smilede stort tilbage og afslørede to spidse hjørnetænder. "Glædelig jul, mit barn," sagde han. Den lille mand trak en fint indpakket lille gave frem fra sin inderlomme og rakte den til hende. "Den er til dig, en lille julegave om du vil." Manden rejste sig langsomt op og snoede sig forbi hende. Han stillede ud i midtergangen og ventede på hende. Hun rejste sig og fulgte efter ham. "Jeg har også en gave til dig," sagde hun. Og ud af sin taske trak hun et net rødløg, hun rakte det til ham, og han tog imod det med et overrasket udtryk i ansigtet. "Tusind tak, min ven. Det var lige det jeg ønskede mig," sagde han langsomt. Han åbnede nettet og tog en stor bid af et af rødløgene. Han bød også hende, men hun takkede høfligt nej. De fulgtes ad ud af kirken, ud til Piloten som stod op ad kirken med en halv røget cigaret i den ene hånd og sin mobil i den anden, telefonen var presset mod hans ene øre, og den blev knuget så hårdt, at det var et under at den ikke eksploderede. Han græd. De gik over til ham. Han lagde på og smed cigaretten. "Snestormene har lagt sig, de åbner lufthavnene igen. Klampen kommer hjem i morgen," snøftede Piloten. Hun vendte sig om og kiggede på den lille mand, der smilede tilfreds og blinkede til hende. Piloten omfavnede hende og tudede videre. "Jeg må vist også se at komme videre," sagde den lille mand, med sin rustne stemme. Hun nikkede til ham. "Tusind tak, for alting," sagde hun oprigtigt. Han smilede bare og forsvandt ud i den snedækkede by.

Vi ved ikke ved ikke, hvad der sidenhen skete for den lille mand og vores hovedperson, det eneste, vi ved, er at de aldrig så hinanden igen. Måske blev vores hovedperson kørt ned dagen efter, måske flyttede hun til Paris og giftede sig med André fra den lokale café, måske blev hun privatsekretær for Danske Banks overdirektør, eller måske flyttede hun hjem til Piloten og Klampen. Måske blev hun lykkelig, måske gjorde hun ikke. Vi ved at hun fik så uendeligt meget fra det fantastiske, men usædvanlige venskab med den lille mærkelige mand. Du bestemmer selv, hvordan hendes liv videre gik, men du kan aldrig ændre den faktor, at hun forstod livet på en helt anden måde, end før hun mødte ham, og at hun ændrede sig en lille bitte smule.